

БЮЛЕТЭНЬ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ.

Выдавецца Інфармацыйна-Выдавецкім Бюро Кіраўніцтва Спраў СНК і Знамянічага Савету
г. Менск, Чырвоная армейская вул. № 3. — Падпісная плата на год 5 р. і на 1/2 г. 2 р. 50 к.

VII-ы ГОД ВЫДААННЯ

№ 21 (11)

31 сьнежня 1931 г.

№ 21 (122)

З Ь М Е С Т.

Пастановы Народнага Камісарыяту Камунальнай Гаспадаркі БССР.

8. Пра ўвядзеньне ў дзеяньне новых нармальных статутаў для дабраахвотных пажарных арганізацый.

Дадатак 1-шы. Нармальны Статут для пажарных дружын у прадпрыемствах, са-
вецкіх гаспадарках і ўстановах, якія знаходзяцца на тэрыторыі
БССР.

Дадатак 2-гі. Нармальны Статут дабраахвотнага пажарнага таварыства.

Інструкцыя аб унутранай арганізацыі і дзейнасьці дабраахвотных пажарных дружын.

Пастановы Народнага Камісарыяту Камунальнай
Гаспадаркі БССР.

96. Пра ўвядзеньне ў дзеяньне новых нармальных статутаў для
дабраахвотных пажарных арганізацый.

Сакратырыятам Прэзыдыуму ЦВК БССР зацьверджаны „Нар-
мальны статут дабраахвотнага пажарнага таварыства“ і „Нармальны
статут для пажарных дружын у прадпрыемствах, савецкіх гаспадарках
і ўстановах, якія знаходзяцца на тэрыторыі БССР“. У адпаведнасьці
з гэтымі статутамі ўстанаўляецца наступны парадак арганізацыі па-
жарных таварыстваў і дружын на тэрыторыі БССР і пераходу існую-
чых дабраахвотных пажарных арганізацый на новы нармальны статут.

1. Нармальны статут дабраахвотнага пажарнага таварыства з
моманту яго апублікаваньня пашыраецца на ўсе існуючыя і ўноў
арганізоўваемыя дабраахвотныя пажарныя арганізацыі грамадзкага
характару, як: гарадзкія, месначковыя, калгасныя і сельскія.

2. Нармальны статут для пажарных дружин пашыраецца на ўсе існуючыя і ўноў арганізуюемыя дабраахвотныя пажарныя арганізацыі ведамства на характару на прадпрыемствах, складах, пабудовах у саўгасах, установах і г. д.

3. Усе існуючыя па тэрыторыі БССР грамадскія і ведамственыя дабраахвотныя пажарныя арганізацыі павінны ў 3-хмесячны тэрмін перайсці на адпаведны нармальны статут і зарэгістравацца ў парадку, які вызначан гэтым статутом.

4. Унутраная арганізацыя і дзейнасць пажарных дружин, якія састаяць пры дабраахвотных пажарных таварыствах, а таксама ведамственных дружин будуюцца на аснове адпаведнай інструкцыі НККГ, якая публікуецца разам з гэтай пастановаю.

5. З апублікаваньнем зацверджаных сакратарыятам Прэзыдыуму ЦВК БССР нармальнага статутаў і інструкцыі НККГ аб унутранай арганізацыі і дзейнасці дабраахвотных пажарных дружин лічыцца скасаванымі выданыя Народным Камісарыятам Унутраных Спраў: 1) Нармальны статут дабраахвотнага пажарнага таварыства, 2) Нармальны статут дабраахвотнай пажарнай дружны і 3) Інструкцыю ўнутранай пабудовы дабраахвотных пажарных арганізацый.

Народны Камісар Камунальнай
Гаспадаркі БССР Аксцюц.

5 снежня 1931 г.

№ 30.

Дадатак 1-шы.

Зацверджан Сакратарыятам ЦВК БССР
11 кастрычніка 1931 г. (прат. № 17).

Нармальны Статут Добраахвотнага Пажарнага Таварыства

Таварыства распаўсюджвае сваю дзейнасць на .....

(дакладна паказаць тэрыторыю)

і называецца ..... Добраахвотнае Пажарнае
Таварыства.

Праўленне Таварыства знаходзіцца ў .....

(паказаць насельны пункт)

I. Агульныя палажэнні.

1. Таварыства мае сваёю мэтай удзел у сацыялістычным будаўніцтве шляхам распрацоўкі і правядзення мерапрыемстваў па папярэджанню пажараў і іншых стыхійных бедот і непасрэднай барацьбы з імі у раёне дзейнасці таварыства.

2. Для ажыццяўлення паказаных мэтай таварыства:

а) увязує сваю дзейнасьць з чарговымі задачамі сацыялістычнага будаўніцтва і ўдзельнічае ў кампаніях, якія праводзяцца саветамі і грамадскімі арганізацыямі, прыцягваючы да гэтага сваіх членаў;

б) шырока арганізуе сацыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, ужываючы іх у дзейнасьці Таварыства у цэлым і ў рабоце паасобных членаў;

в) вывучае пажарныя ўмовы свайго раёну і ўдзельнічае ў работах адпаведных органаў па пляніроўцы і перапляніроўцы насельных пунктаў, пашырэнні агнетрывалага будаўніцтва, а таксама ўдзельнічае ў распрацоўцы гэтымі органамі супроцьпажарных і супроцьстыхійных мерапрыемстваў;

г) вывучае пажарную справу шляхам рэгулярнага навучання сваіх дружин, арганізацыі ўстаноўленым парадкам мясцовых пажарных курсаў, скліканьня сходаў, лекцый, чытак па пытаньнях барацьбы з пажарамі і іншымі бядоўмі;

д) арганізуе дабрахвотныя пажарныя дружны ў калгасах і насельных пунктах раёну дзейнасьці для непасрэднага тушэньня пажараў, для ратаваньня людзей і маемасьці ўстаноў і грамадзян пры пажарах і іншых бядоўках;

е) практычна вывучае і праводзіць у жыцьцё аўта-мота-мэханізацыю пажарнай аховы, для чаго звязваецца ў працы з арганізацыямі Аўтадора;

ж) рыхтуе сваіх членаў да барацьбы з пажарамі ва ўмовах абароны краіны, для чаго звязваецца ў працы з арганізацыямі Асоавіяхіма;

з) арганізуе публічныя лекцыі, даклады і інш. у мэтах распаўсюджваньня сярод насельніцтва ведаў аб мерах барацьбы з пажарамі і спосабах іх папярэджваньня;

і) арганізуе арцелі камінароў, муляроў і вадавозаў;

к) адчыняе кузьні і майстэрні па вырабу і рамонту прыладаў супроцьпажарнага абсталяваньня;

л) арганізуе майстэрні па вырабу чарапіцы, цэглы і іншых агнетрывалых матэрыялаў;

м) ажыццяўляе праз начальнікаў дружин і іх памочнікаў у насельных пунктах, дзе адсутнічаюць органы Дзяржаўнага пажарнага нагляду, нагляд за пажарнай аховай у сваім раёне, у паасобку за пажарнай аховай новага будаўніцтва, клюбаў і іншых памяшканьняў грамадзкага і культурна-асьветнага прызначэньня, паведамляючы аб усіх парушэньнях мясцоваму савету альбо выканаўчаму камітэту, таксама можа прымаць на сябе пажарна-каравульную і паставую службу ў паказаных памяшканьнях;

н) можа прымаць на сябе прадстаўніцтва ад дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў, якія вырабляюць пажарны інвэнтар, абсталяваньне і снаражэньне, а таксама якія выдаюць спэцыяльную літаратуру;

о) падвышае грамадзка-палітычную актыўнасьць і вытворчую кваліфікацыю сваіх членаў праз арганізацыю розных гурткоў, прычым паліт-асьветная праца ў гуртках павінна быць ўзгоднена з мясцовымі органам палітасьветы, у паасобку — з загадчыкам хаты-чытальні;

п) арганізуе, для прыцягнення ўвагі да задач Таварыства, спектаклі, канцэрты, урачыстасці, можа ўтрымоўваць аркестр у мэтах платнай яго эксплёатацыі;

р) выдае членам Таварыства ўзнагароды за выдатную работу пры тушэнні пажараў і за іншыя заслугі, а таксама можа хадайнічаць аб такіх узнагародах перад дзяржаўнымі ўстановамі.

Умовы выдачы ўзнагарод устанаўляюцца па ўзгадненні з органамі Дзяржаўнага Пажарнага Нагляду.

3. Таварыства ня мае на мэце атрымання прыбыткаў і ўсё даходы, якія паступаюць у выніку яго дзейнасці, ідуць на ажыццяўленне непасрэдных задач Таварыства і ня могуць быць скарыстаны на задавальненне эканамічных патрэб членаў Т-ва.

4. Для ажыццяўлення задач, вызначаных артыкулам 2 гэтага статуту, Таварыства мае права набываць неабходную маемасць, уладаць ёю на падставе існуючых законаў, заключаць усялякія дагаворы і зьдзелкі, якія адпавядаюць задачам Т-ва, прад'яўляць іскі, адказваць на судзе і г. д.

5. Па ўсіх выніках, якія выцякаюць з зробленых умоў і зьдзелак, Т-ва адказвае ўсёю сваёю маемасцю, апроч спецыяльна пажарнае.

6. Таварыства мае пячатку і штамп з надпісам „Дабрахотнае Пажарнае Таварыства“, а таксама сыяг з эмблемай па ўзору, які ўстанаўляецца НККГ БССР.

II. Склад Таварыства.

7. Членамі Таварыства могуць быць:

а) усе грамадзяне, дасягнуўшыя 18-гадовага ўзросту, за выключэннем асоб, пазбаўленых права выбіраць ў Саветы і пазбаўленых па суду права займаць выбарныя пасады ў грамадзкіх арганізацыях на працягу тэрміну, які вызначаны судом, і

б) юрыдычныя асобы, дзяржаўныя ўстановы і каперацыйныя арганізацыі.

Пры дабраахотных пажарных таварыствах могуць фармавацца атрады юных пажарных дружыннікаў з прыцягненнем у іх падлеткаў ад 14 да 18 год.

8. Членамі Таварыства могуць быць асобы, якія адпавядаюць патрабаванням арт. 7 гэтага статуту і прымаюць непасрэдны удзел у барацьбе з пажарамі і іншымі стыхійнымі бядотамі, у ратаванні і ахове маемасці і падачы тэхнічнай, а таксама першай медычнай дапамогі пры гэтых бядотах, альбо актыўна ўдзельнічаючыя ў бягучай працы Т-ва.

9. Дзяржаўныя ўстановы і прадпрыемствы, грамадзкія і прафэсійныя арганізацыі і фізічныя асобы (за выключэннем пазбаўленых выбарчых правоў), якія аказалі Т-ву асабліва важныя ўслугі, атрымліваюць па пастанове агульнага сходу годнасць ганаровых членаў Т-ва.

10. Асобы, жадаючыя ўступіць у члены Т-ва, падаюць аб гэтым пісьмовыя заявы ў Праўленьне Т-ва. У падаваемых заявах павінны быць усе звесткі, патрабуемыя арт. 7 гэтага Статуту, прычым адказнасьць за правільнасьць дадзеных аб сабе зьвестак нясуць асобы, якія падаюць і падпісваюць заявы.

11. Асобы, якія ўступаюць у члены Т-ва, уносяць уступныя, штогадовыя членскія уносы ў разьмерах і ў тэрміны, якія вызначаюцца агульным сходам Т-ва, але ня больш 3 руб. у год.

Для дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў, грамадзкіх і прафэсійных арганізацый разьмер членскага і ўступнага ўносаў вызначаецца ў кожным паасобным выпадку Праўленьнем Т-ва па згодзе.

Паасобныя члены Т-ва, якія ня могуць унесці членскіх уносаў і зьяўляюцца актыўнымі працаўнікамі Т-ва, могуць быць вызвалены Праўленьнем Т-ва ад членскіх уносаў.

12. Члены Таварыства карыстаюцца наступнымі правамі:

- а) правам рашаючага голасу на ўсіх агульных сходах Т-ва;
- б) правам выбіраць і быць абранымі ў выканаўчыя і рэвізійныя органы Таварыства;
- в) правам удзелу ў конкурсах і спаборніцтвах, якія арганізуюцца Т-вам;
- г) правам нашэння нагруднага знака, узор якога зацьвярджаецца НККГ.

13. Ганаровыя члены, акрамя правоў членаў Т-ва, вызначаных арт. 12, карыстаюцца таксама правам удзелу з рашаючым голасам ва ўсіх пасяджэньнях Праўленьня Т-ва.

14. Установы, прадпрыемствы, прафэсійныя і грамадзкія арганізацыі ўдзельнічаюць у рабоце Т-ва праз сваіх прадстаўнікоў з правамі членаў Т-ва, вызначанымі арт. 12 гэтага Статуту.

15. Кожны член Т-ва абавязан выконваць усе патрабаваньні Статуту, інструкцыі і распараджэньні Т-ва і актыўна ўдзельнічаць у рабоце Т-ва.

16. Выбыццё з ліку членаў Т-ва можа праводзіцца альбо па асабістай заяве выбываючага, альбо за няўплату вызначаных членскіх уносаў на працягу году, альбо па пастанове 2/3 наяўнага складу членаў Т-ва, прычым выключэньне ў апошнім выпадку можа ўтварацца толькі пры наяўнасьці з боку выключаемага паступкаў, якія не сумяшчальны з статутам Т-ва, альбо крымінальнага дзеяньня, а таксама пры бязьдзейнасьці і пасыўнасьці таго ці іншага члена Т-ва. Апроч таго, выбыўшымі лічацца асобы, якія згубілі правы, прадугледжаныя арт. 7 гэтага Статуту і якія патрабуюцца для ўступленьня ў лік членаў Т-ва.

Выбыўшыя па асабістаму жаданьню могуць быць прыняты ўноў на агульных падставах.

VIII. Сродкі Таварыства.

17. Сродкі Дабраахвотнага Пажарнага Т-ва складаюцца з:

- а) уступных і штогадовых членскіх уносаў;
- б) аднаразовых уносаў і афяраваньняў;
- в) субсыдый дзяржаўных устаноў і грамадзкіх арганізацый;

- г) працантаў на капіталы Т-ва, якія хаваюцца ў крэдытных установах, і на процантныя паперы;
- д) прыбыткаў ад належачай Т-ву маемасці;
- е) прыбыткаў ад усёй дзейнасці, прадугледжанай гэтым статутам.

IV. Органы кіраўніцтва Т-ва.

18. Кіруючым органам Т-ва зьяўляецца агульны сход членаў Т-ва, а яго выканаўчым органам—Праўленне Таварыства.

19. Праўленне Т-ва абіраецца агульным сходам членаў Т-ва тэрмінам на 1 год у колькасці, устаноўленай сходам.

Для бягучай працы праўленне з свайго складу абірае старшыню праўлення, яго намесніка, сакратара, скарбніка і загадчыка гаспадаркі Т-ва.

У Праўленне Т-ва для кіруючага удзелу ў яго дзейнасці ўводзяцца з правам рашаючага голасу прадстаўнікі ад савета, мясцовай арганізацыі ЛКСМБ, органа Дзяржаўнага пажарнага нагляду і прафарганізацыі.

Да склікання першага агульнага сходу членаў Т-ва, сходам яго ўстаноўцаў абіраецца часовае праўленне Т-ва, якое мае ўсе правы і абавязкі Праўлення Т-ва.

20. Перавыбары членаў праўлення могуць быць утвораны і да сканчэння тэрміну яго паўнамоцтва на надзвычайным агульным сходзе.

21. У абавязкі Праўлення Т-ва ўваходзіць:

- а) правядзенне ў жыццё рашэнняў агульнага сходу;
- б) кіраўніцтва работай Т-ва;
- в) складанне каштарысаў і дача справаздач аб сваёй дзейнасці;
- г) арганізацыя і загадванне ўсімі прадпрыемствамі, справамі і маемасцю Т-ва;
- д) прыём членаў Т-ва, а таксама часовае выдаленне іх з Т-ва за ганебныя учынкi да канчатковага вырашэння пытання на агульным сходзе Т-ва;

е) наём і звальненне рабочых і служачых;

ж) зносіны па справах Т-ва з дзяржаўнымі ўстановамі, грамадзкімі арганізацыямі і прыватнымі асобамі;

з) складанне правілаў і інструкцый па ўсіх відах дзейнасці Т-ва;

і) прадстаўніцтва ад імя Т-ва ва ўсіх дзяржаўных установах і грамадзкіх арганізацыях;

к) выдача пасведчанняў, даверанасцый, паўнамоцтваў ад імя Т-ва;

л) утварэнне ад імя Т-ва ўсялякіх актаў, дагавораў і абавязальстваў, прадугледжаных гэтым статутам;

м) скліканне сходаў і падрыхтоўка да іх справаздач, дакладаў і інш;

н) выкананне распараджэнняў органаў Дзяржаўнага пажарнага нагляду;

о) вядзенне справаводства, рахункаводства і справаздачнасці Т-ва;

п) удзел у выдаткаваньні сродкаў, сабраных у парадку самаабкладаньня шляхам прадстаўленьня ў адпаведны савет каштарысу на выдаткаваньне гэтых сродкаў і нагляд за іх выдаткаваньнем па прызначэньні.

22. Праўленьне зьяўляецца прадстаўніком Т-ва без асобай на гэта даверанасьці па ўсіх справах і абавязацельствах Т-ва, а таксама ва ўсіх узаемаадносінах з усімі ўдзельнікамі Т-ва і іншымі ўстановамі, арганізацыямі і асобамі.

23. Уся перапіска па справах Т-ва, розныя абавязацельствы, чэкі і іншыя грашовыя дакумэнты, [а таксама даверанасьці падпісваюцца старшынёю праўленьня Т-ва альбо яго намесьнікамі і сакратаром альбо скарбнікам па належнасьці.

24. Праўленьне Т-ва нясе поўную адказнасьць за свае няправільныя дзеянні, парушаючыя статут і існуючае заканадаўства. Па ўсіх выніках, выцякаючых з заключаных дагавораў і зьдзелак, Т-ва адказвае ўсёй сваёю маемасьцю. Члены Т-ва за даўгі апошняга сваёй маемасьцю не адказваюць.

25. Праўленьне Т-ва павінна склікацца ня менш аднаго разу ў месяц.

26. Аб складзе абранага Праўленьня і аб усіх зьменах у ім Праўленьне абавязана паведамляць органу, які зарэгістраваў статут, і Дзяржаўнаму пажарнаму нагляду.

27. Штогод Праўленьне Т-ва абавязана прадстаўляць органу, які зарэгістраваў статут, справаздачу аб сваёй дзейнасьці як спэцыяльнай, так і фінансавай і адміністрацыйна-гаспадарчай. Пры кожнай справаздачы павінны быць прадстаўлены зьвесткі аб колькасьці ўсіх членаў Т-ва, плян работы на будучы час і прыбыткава-выдатковы каштарыс.

28. Штогод праўленьне Т-ва павінна прадстаўляць мясцоваму органу Дзяржаўнага пажарнага нагляду справаздачу аб сваёй дзейнасьці па форме, якая ім ўстаноўлена.

Праўленьне таксама робіць справаздачы аб дзейнасьці Т-ва на шырокіх сходах грамадзян і адпаведных сэкцыях савету.

29. Рэвізійная камісія выбіраецца агульным сходам членаў Т-ва тэрмінам на 1 год у складзе ня менш 3-х чалавек з асоб, не ўваходзячых у склад Праўленьня Т-ва.

Да першага агульнага сходу рэвізійная камісія абіраецца сходам установаў Т-ва.

30. Рэвізійная камісія правярае дзейнасьць Т-ва з пункту погляду ажыццяўленьня ім асноўных сваіх задач, а таксама наглядае за тым, каб Т-ва ў сваёй дзейнасьці не адхілілася ад норм, вызначаных гэтым статутом, таксама правярае адміністрацыйна-гаспадарчую дзейнасьць Т-ва і яго грашовую справаздачнасьць, дае сваё заключэньне па сутнасьці правільнасьці выдаткаваньня і хаваньня сродкаў, а таксама кіраўніцтва справамі Т-ва, вядзеньня справаводства і справаздачнасьці.

У. Сходы Таварыства.

31. Сходы Т-ва бываюць чарговыя і надзвычайныя.

32. Чарговыя і надзвычайныя сходы членаў Т-ва, якія склікаюцца для абгаварэння пытанняў, звязаных з бягучай і спецыяльнай дзейнасцю Т-ва, зьяўляюцца адчыненымі.

33. Чарговыя сходы склікаюцца не радзей 1 разу ў год з абавязковым папярэднім паведамленьнем органа, які зарэгістраваў статут Т-ва, і мясцовага органа Дзяржаўнага пажарнага нагляду за 7 дзён да тэрміну склікання сходу.

Чарговыя сходы адбываюцца пры наяўнасці ня менш $\frac{2}{3}$ членаў Т-ва; у выпадку, калі першы сход не адбудзецца з прычыны няяўкі належнай колькасці членаў, склікаецца другі сход не пазней, як праз 10 дзён, які лічыцца законным пры любой колькасці зьявіўшыхся.

34. Па патрабаванню рэвізійнай камісіі альбо $\frac{1}{3}$ членаў Т-ва, а таксама органа Дзяржаўнага пажарнага нагляду, можа быць склікан надзвычайны агульны сход, прычым Праўленьне Т-ва павінна склікаць яго не пазней, як на працягу 10 дзён з дня атрымання адпаведнай заявы.

Калі сход на працягу 10 дзён ня будзе склікан Праўленьнем, то ён склікаецца ў першых 2-х выпадках непасрэдна Рэвізійнай камісіяй, а ў апошнім выпадку—органам Дзяржаўнага пажарнага нагляду і лічыцца адбыўшымся пры любой колькасці прысутнічаючых.

35. Да абавязкаў чарговых агульных сходаў членаў Т-ва адносіцца:

а) разгляд справаздачы Праўлення і дакладаў рэвізійнай камісіі;
б) зацверджаньне пляну працы, каштарысаў і выдаткаў, разгляд прапаноў аб далейшай працы Т-ва і зацверджаньне інструкцый Праўленьню і рэвізійнай камісіі;

в) выбары Праўлення і рэвізійнай камісіі, а таксама зацверджаньне начальніка дружыны і начальнікаў атрадаў;

г) унясенне зьмен і дапаўненняў да статуту;

д) вызначэнне разьмеру членскіх уносаў;

е) зацверджаньне альбо адхіленьне ўноў прынятых Праўленьнем членаў Т-ва;

ж) выключэнне са складу членаў Т-ва;

з) абгаварэнне дакладаў;

і) вызначэнне часу склікання чарговых агульных сходаў;

к) устанаўленьне ўзнагарод і парадку іх выдачы, а таксама ўзбуджэнне хадайніцтваў аб выдачы членам Т-ва ўрадавых узнагарод; абраньне ганаровых членаў Т-ва;

л) абгаварэнне пытання пра ліквідацыю Т-ва.

36. Усе пытанні на агульных сходах вырашаюцца адкрытым галасаваннем і прымаюцца звычайнай большасцю галасоў, за выключэннем пытанняў, якія прадугледжаны ў п. п. „г“, „ж“, „к“ і „л“ арт. 35, для вырашэння якіх абавязкова патрабуецца большасць у $\frac{2}{3}$ галасоў прысутнічаючых на сходзе.

VI. Дабраахвотная пажарная дружина

37. Для непасрэднай барацьбы з пажарамі з членаў Т-ва вылучаецца неабходная па разьмерах абараняемага раёну група аператыўных працаўнікоў з начальнікаў на чале, якая носіць назву: „Дабраахвотная Пажарная Дружина“

(назва Т-ва)

Дружина мае свае аддзелы ў насельных пунктах абараняемай тэрыторыі.

Начальнікі дружны і атрадаў назначаюцца Праўленьнем і зацьвярджаюцца агульным сходам.

38. Дабраахвотная пажарная дружина складаецца з наступных атрадаў:

- 1) атрад тапорнікаў, куды ўваходзяць лазільшчыкі і тапорнікі;
- 2) атрад трубнікаў, куды ўваходзяць качалшчыкі, наглядчыкі за рукавамі і ствольшчыкі;
- 3) атрад водаснабжацеляў, куды ўваходзяць бочачнікі і вядзёрнікі;
- 4) атрад ахраніцеляў, члены якога ахоўваюць месца пажару і вынесеную з будынкаў маемасьць;
- 5) атрад санітараў і інш.

39. Парадак арганізацыі і дзейнасьці дабраахвотных пажарных дружин, а таксама абавязкі начальнікаў і радавых працаўнікоў вызначаюцца інструкцыяй, якая выдаецца НККГ БССР.

40. Члены дабраахвотнай пажарнай дружны ў пэўных выпадках, як: на пажарна-тэхнічных занятках, у час пажараў і дзяжурстваў, маюць права насіць форму адзінага ўзору, які вызначаецца НККГ БССР для дабраахвотных пажарных арганізацый.

VII. Атрады юных пажарных дружыннікаў.

41. Пры дабраахвотных пажарных Т-вах могуць фармавацца атрады юных дружыннікаў з падлеткаў ад 14 да 18 гадоў.

Да работы ў атрадах юных пажарных дружыннікаў прыцягваюцца мясцовыя піанёрскія арганізацыі.

Праца атрада юных пажарных дружыннікаў падпарадкавана Праўленьню Т-ва і ў галіне ідэалёгічнай увязваецца з мясцовай арганізацыяй ЛКСМБ, прадстаўнік якой уваходзіць у склад Праўленьня Т-ва.

42. Задачай арганізацыі юных дружыннікаў зьяўляецца абучэньне моладзі пажарна-тэхнічным ведам.

43. Уступленьне ў члены атрада ЮПД робіцца ў парадку, які вызначан арт. 10 гэтага статуту.

44. Начальнік атрада ЮПД вылучаецца мясцовай арганізацыяй ЛКСМБ.

45. Пажарна-тэхнічным абучэньнем атраду ЮПД кіруе Праўленьне Т-ва ў асобе начальніка дружны Т-ва. Гэтыя атрады скарыстоўваюцца ў час пажараў толькі для падсобнай работы, па-за сфэрай агня і небясьпекі для жыцця.

46. Члены атрада юных пажарных дружыннікаў на пажарна-тэхнічных занятках, а таксама у час пажараў маюць права насіць форму на агульных падставах.

47. Пасьля дасягненьня 18-цігадовага ўзросту члены атрада юных пажарных дружнынікаў аўтаматычна пераводзяцца ў члены Т-ва.

VIII. Парадак рэгістрацыі і ліквідацыі Таварыства.

48. Дабраахвотныя пажарныя таварыствы рэгіструюцца явачным парадкам ў сельскіх ці местачковых саветах (калі Т-ва знаходзіцца ў сельскай мясцовасьці ці мястэчку), альбо ў кіраўніцтвах міліцыі (у гарадох).

Для рэгістрацыі неабходна падаць у адпаведны савет ці кіраўніцтва міліцыі: а) заяву аб рэгістрацыі, падпісаную выканаўчым органам альбо ўстаноўцамі ў колькасьці ня менш 10 чалавек; б) пратакол сходу аб арганізацыі Т-ва альбо аб пераходзе на новы статут (для існуючых арганізацый); в) сьпіс асоб, падпісаваных заяву, па наступнай форме: прозьвішча, імя і імя па бацьку, сацыяльнае становішча, партыйнасьць, маёмаснае становішча і адрас.

Аб зарэгістраваньні Т-ва саветам альбо кіраўніцтвам міліцыі выдаецца адпаведная даведка.

49. Ліквідацыя Т-ва робіцца па пастанове адпаведнага савета альбо раённага выканаўчага камітэту.

Пры ліквідацыі Т-ва ўся маемасьць, у тым ліку і пажарны інвэнтар, паступае ў распараджэньне мясцовага савету ці выканаўчага камітэту, якія абавязаны скарыстаць яе па простаму прызначэньню.

IX. Ільготы і перавагі.

50. Дабраахвотнае Пажарнае Таварыства карыстаецца ільготамі, якія ўстаноўлены пастановаю СНК БССР за 21/II-1925 г. (З. З. СССР 1925 г. № 13, арт. 102) і пастановаю ЦВК і СНК БССР за 21/VIII-1925 г. (З. З. БССР 1925 г. № 34, арт. 317).

Дадатак 2-гі.

Зацьвердзіць.
Загадчык Сакратарыату Прэзы-
дыуму ЦВК БССР Казлоўскі.
6/VII-1931 г.

Нармальны статут для пажарных дружын у прадпрыемствах, савецкіх гаспадарках і ўстановах, якія знаходзяцца на тэрыторыі БССР.

Статут . . . . . Пажарнай Дружны
(назва дружны)

пры . . . . .
(назва прадпрыемства, установы, гаспадаркі)

I. Мэта, абавязкі і правы дружны.

1. Выходзячы з задачы аховы прадпрыемстваў, фабрык, заводаў, саўгасаў, МТС і ўсёй гаспадаркі сацыялістычнай краіны, пажарная дружина мае сваёю мэтай папярэджаньне і тушэньне пажараў, а

таксама падачу першай дапамогі пры няшчасных выпадках і навалых бядотах на тэрыторыі . . . . . (вызначыць раён дзейнасьці дружны)

2. Для ажыццяўленьня паказаных у арт. 1 мэтай дружина павінна:

а) праводзіць рэгулярна тэарэтычныя і практычныя заняткі па пажарнай справе;

б) ведаць усе асаблівасьці абараняемага раёну ў адносінах пажарнай аховы;

в) быць знаёмай з разьмяшчэньнем усіх супроцьпажарных сродкаў, прыладаў і прыстасаваньняў на абараняемай тэрыторыі;

г) назіраць за выкананьнем усіх супроцьпажарных мерапрыемстваў, устаноўленых для данага прадпрыемства (гаспадаркі, установы);

д) наглядаць за цэласьцю і спраўнасьцю пажарнага інвэнтару і супроцьпажарнага абсталяваньня, якія маюцца ў абараняемым раёне;

е) несці дзяжурства ўначы і ў іншых патрэбных выпадках на абараняемай тэрыторыі;

ж) праводзіць растлумачальную работу па пажарнай справе сярод рабочых і служачых, якія не састаяць у дружыне;

з) дапамагаць службовым асобам пажарнай аховы пры выкананьні імі сваіх абавязкаў.

3. Пажарная дружина мае права мець уласны штандар зацьверджанага ўзору для добраахвотных пажарных арганізацый.

Члены дружны пры выкананьні службовых абавязкаў па пажарнай справе маюць права насіць форму ўстаноўленага для добраахвотных пажарных арганізацый узору.

4. Членам пажарнай дружны даецца перавага перад іншымі рабочымі і служачымі пры аднолькавых акалічнасьцях у сэнсе застаўленьня на даным прадпрыемстве (гаспадарцы, установе), а таксама пры прадастаўленьні кватэр у раёне дзейнасьці дружны.

II. Асавы склад дружны.

5. Членамі пажарнай дружны могуць быць рабочыя і служачыя ахоўнага прадпрыемства (гаспадаркі, установы) не маладзей 18 гадоў, якія ня маюць фізычных недахопаў, перашкаджаючых займацца пажарнай справай.

6. Прыём ў дружыну ўтвараецца па заявах, якія падаюцца начальніку дружны, або па абвешчанаму запісу. Сьпісы жадаючых уступіць ў дружыну альбо заявы ўносяцца начальнікам дружны на абгаварэньне агульнага сходу членаў дружны і зацьвярджаюцца адміністрацыяй. Прыём у дружыну аддаецца па загаду.

7. На ўсіх членаў вядуцца імянныя сьпісы з адзнакамі аб праходжаньні службы.

8. Члены пажарнай дружны выбываюць з яе складу:

а) па ўласнаму жаданьню—з папярэднім паведамленьнем начальніка дружны за 10 дзён;

б) за адпаведныя ўчынкi—па пастанове агульнага сходу, зацьверджанай адміністрацыяй, прычым рашэньне апошняй зьяўляецца канчатковым.

III. Дзейнасьць дружны.

9. Для пасьпяховага змаганьня з пажарамі дружина паддзяляецца на паасобныя атрады, якія маюць свае вызначаныя функцыі і адпаведны інвэнтар.

10. Вучэбныя заняткі ў дружыне праводзяцца ў непрацоўны час: у першыя 3 м-цы пасля арганізацыі дружны—не радзей аднаго разу ў дэкаду, а ў далейшым—не радзей 2 разоў у месяц.

Увага. Парадак нясеньня дзяжурстваў, каравулаў, пастоў і інш. вызначаецца асобай інструкцыяй унутранага распарадку, якая выдаецца прадпрыемствам альбо гаспадарчым аб'яднаньнем па ўзгадненьні з адпаведным органам пажарнай аховы.

11. Усе члены пажарнай дружны абавязаны:

а) па сыгналу трылогі зьяўляцца безадкладна як у працоўны, так і непрацоўны час на месца збору ці пажару;

б) бязумоўна захоўваць дысцыпліну і бяспрэчна выконваць усе распараджэньні камскладу;

в) у штодзённай працы сачыць за пажарнай бясьпекаю і аб усіх заўважаных недахопах безадкладна паведамляць камскладу дружны;

г) ведаць разьмяшчэньне бліжэйшых да месца працы сродкаў пажаратушэньня і сачыць, каб яны заўсёды былі даступны і спраўны;

д) добра ведаць свой статут і ўсе інструкцыі і распараджэньні па дружыне, а таксама свае асабістыя абавязкі, як члена дружны.

IV. Утрыманьне дружны.

12. Выдаткі на ўтрыманьне пажарнай дружны адносяцца за кошт прадпрыемства (гаспадаркі, установы), пры якім яна арганізавана.

13. Адміністрацыя павінна прадаставіць у распараджэньне пажарнай дружны:

а) асобнае памяшканьне на абараняемай тэрыторыі з асьвятленьнем і ацяпленьнем для хаваньня пажарнага інвэнтару і снараджэньня, для дзяжурстваў і заняткаў;

б) пажарны інвэнтар і розныя матарыялы і прылады, патрэбныя для нармальнай работы дружны;

в) баявое снараджэньне для аховы здароўя дружыннікаў пры рабоце на пажарах.

14. Начальніку дружны і яго памочніку прадастаўляюцца ў першую чаргу кватэры ад прадпрыемства (гаспадаркі, установы) з маючыхся ў распараджэньні адміністрацыі ў раёне дзейнасьці дружны альбо па блізкасьці.

15. Час, які патрачаны дружыннікамі на пажарах ці трывогах у працоўны час, аплачваецца на агульных падставах.

За час, які дружыннікі праводзяць на дзяжурствах, ім выдаецца кампэнсацыя па нормах, якія ўстанаўляюцца па згодзе з органамі прафсаюзаў.

V. Кіраўніцтва дружынаю.

16. Усімі справамі і дзейнасцю дружыны кіруе яе начальнік, які абіраецца агульным сходам членаў дружыны і зацвярджаецца адміністрацыяй прадпрыемства (гаспадаркі, установы).

Начальнік дружыны назначае начальнікаў атрадаў, якія зацвярджаюцца адміністрацыяй.

17. Агульныя распараджэнні па дружыне аддаюцца Начальнікам яе праз загады, якія зацвярджаюцца кіраўніком прадпрыемства (гаспадаркі, установы).

18. Справаводства і справаздачнасць па дружыне выконваюцца апаратам прадпрыемства (гаспадаркі, установы) пад кіраўніцтвам Начальніка дружыны.

VI. Парадак ўзнагарод і спагнанняў.

19. За выдатныя ўчынкі пры выкананні пажарных абавязкаў, за асобныя заслугі ў справе паляпшэння пажарнай аховы члены пажарнай дружыны могуць быць узнагароджаны:

а) падзякаю перад строем;

б) падзякаю па загаду;

в) грашовай прэміяй альбо каштоўнай рэччу;

г) агульнымі ўзнагародамі для пажарных працаўнікоў;

д) агульнадзяржаўнымі ўзнагародамі.

Узнагароды па літ. літ. „г“ і „д“ хадаінічаюцца ва ўстаноўленым парадку.

Пра кожную ўзнагароду аддаецца ў загадзе па прадпрыемству (гаспадарцы, установе) і па дружыне.

20. За парушэнне вызначанага парадку і дысцыпліны пажарнай службы члены пажарнай дружыны падлягаюць пакаранню праз: а) папярэджанне; б) вымову па загаду; в) выключэнне з шэрагаў дружыны.

VII. Парадак рэгістрацыі і ліквідацыі дружыны.

21. Адміністрацыя прадпрыемства (гаспадаркі, установы) не пазней дэкаднага тэрміну пасля арганізацыі дружыны паведамляе аб гэтым гарсавету альбо райвыканкому па належнасці, якія рэгіструюць яе і выдаюць даведку аб утворанай рэгістрацыі.

Не пазней 2-х дэкад пасля арганізацыі дружыны Начальнік яе паведамляе аб гэтым і аб утворанай рэгістрацыі мясцоваму органу Дзяржаўнага пажарнага нагляду з прадстаўленьнем звестак аб колькасным складзе дружыны і абсталяванні яе пажарным інвэнтаром.

Увага. У прадпрыемствах, падведомственных ВСНГ, начальнік дружыны прадстаўляе такія-ж звесткі кіраўніцтву ВА БПА.

22. Пры неадпавяданні начальніка дружыны свайму прызначэнню, органы пажарнай аховы маюць права патрабаваць замены яго іншай асобай, альбо падрыхтаваць яго шляхам інструктавання.

23. Пажарная дружина можа быць распушчана па распараджэнні адміністрацыі, узгодненым з мясцовым органам Дзяржаўнага пажарнага нагляду.

Увага. У прадпрыемствах, падведаных ВСНГ, роспуск дружны павінен быць таксама ўзгоднен з Кіраўніцтвам ВА БПА.

24. Уся маемасць дружны, пасля яе ліквідацыі, застаецца ў прадпрыемстве (гаспадарцы, установе), альбо па распараджэнні аб'яднаючага гаспадарчага органа можа быць перададзена іншай пажарнай арганізацыі.

Зацьверджваю. Народны Камісар
Камунальнай Гаспадаркі БССР
Аксючыц.

5 сьнежня 1931 г.

97. Інструкцыя аб унутранай арганізацыі і дзейнасці дабраахвотных пажарных дружын.

I. Агульныя палажэнні.

1. Гэтая інструкцыя пашыраецца на ўсе дабраахвотныя пажарныя дружны, якія дзейнічаюць на тэрыторыі БССР, незалежна ад таго, пры якім гаспадарчым органе альбо арганізацыі дружина знаходзіцца.

2. Мясцовыя органы Дзяржаўнай Пажарнай Аховы і ведамственыя органы пажарнай аховы маюць права па паасобных пытаннях дзейнасці пажарных дружын, якія не прадугледжаны ў гэтай інструкцыі, выдаваць свае інструкцыі, пры чым апошнія не павінны супярэчыць палажэнням, якія выкладзены ніжэй.

II. Парадак уступлення і выбыцця з дружны.

3. Асобы, якія жадаюць уступіць у дружыну, падаюць аб гэтым пісьмовую заяву на імя начальніка дружны.

У заяве павінна быць паказана: прозьвішча, імя і імя па бацьку, род заняткаў, сацыяльнае становішча, партыйнасць і дакладны хатні адрас паступаючага.

4. Уноў паступаючыя залічваюцца начальнікам дружны у адзін з атрадаў кандыдатамі для іспыту прыгоднасці іх да пажарнай справы пад кіраўніцтвам бліжэйшых начальнікаў на тэрмін ня больш 3-х месяцаў. Аб выніках іспыту начальнік атраду даводзіць да ведама начальніка дружны, а апошні, пераканаўшыся ў прыгоднасці кандыдата да пажарнай справы, пераводзіць яго ў члены дружны, аб чым паведамляе праўленню т-ва альбо адміністрацыі прадпрыемства для зацьверджання.

5. Начальнік дружны паведамляе начальніку адпаведнага атраду аб залічэнні кандыдата членам яго атраду, пасля чаго ўноў прынятаму дружынніку выдаецца пасведчаньне і ўстаноўленае снараджэнне.

6. Уноў залічаны ў дружыну пажарны-дабраахвотнік дае падпіску аб тым, што ён абавязваецца выконваць усе правілы нармальнага статуту і гэтай інструкцыі.

7. Перавод пажарных-добраахвотнікаў з аднаго атраду ў другі робіцца начальнікам дружыны.

8. Пажарны-добраахвотнік, які жадае выбыць са складу дружыны, павінен падаць аб гэтым заяву начальніку дружыны не пазьней як за 10 дзён і здаць загадчыку гаспадаркі ўсе атрыманыя ад дружыны рэчы.

9. На ўсіх членаў дружыны вядзецца асабовая справа, у якой адзначаецца ўся дзейнасьць, заслугі, правіннасьці кожнага дружынніка.

III. Правядзеньне заняткаў, яўка на трывогі і пажары.

10. Члены дружыны пад кіраўніцтвам сваіх начальнікаў практычна знаёмяцца са сваімі абавязкамі па барацьбе з пажарамі.

На вучэньнях члены дружыны выконваюць усе практыкаваньні, якія патрабуюцца пры тушэньні пажараў і, апроч таго, праходзяць стрэлавае вучэньне. Дружына зьбіраецца для абгаварэньня тактыкі тушэньня пажараў, на якіх яна працавала, а таксама для гутарак і чытак па пытаньнях папярэджваньня пажараў і інш. пытаньняў пажарнай справы.

11. Заняткі дружыны і паасобных яе атрадаў павінны праводзіцца ў поўным парадку, пры захаванні наступных правіл:

а) на месцы заняткаў, пасьля сыгналу альбо каманды „зважай“, дружыннікі павінны безадкладна спыніць размовы, курэньне і інш.;

б) кожны дружыннік прымае загады толькі ад сваіх бліжэйшых начальнікаў і ад начальніка дружыны. Загадам іншых асоб яны не падпарадкоўваюцца;

в) распараджэньні малодшых начальнікаў могуць быць адменены толькі па загаду старшых;

г) калі начальнік здароваецца з дружынаю, члены дружыны адказваюць „добры дзень“, калі дзякуе: „служым працоўнаму народу“, калі начальнік дае загад—дружыннік павінен яго паўтарыць і словам „ёсьць“ пацьвердзіць прыняцьце загаду да выкананьня;

д) па ўсіх пытаньнях, якія датычаць пажарнай службы, члены дружыны зварочваюцца непасрэдна да сваіх бліжэйшых начальнікаў, альбо да начальніка дружыны.

12. Кожны член дружыны пры першых знаках пажарнай трывогі павінен безадкладна сьпяшыць да месца пажару і ўсімі мерамі садзейнічаць пасьпяховай дзейнасьці дружыны ў барацьбе з агнём і ахове жыцьця і маемасьці пагарэльцаў.

13. Члены дружыны павінны быць вежлівы з усімі і не ўступаць ў спрэчкі з публікай, міліцыяй і паміж сабою, трымаць сябе з вартасьцю, не падаючы поваду да скаргаў, памятуючы, што толькі адданасьцю да справы і ўвагаю да кожнага грамадзяніна, яны падтрымліваюць уважлівасьць да пажарных працаўнікоў. У выпадку, калі грамадзяне не выконваюць законных патрабаваньняў дружыннікаў, дружыннікі зварочваюцца за садзейнічаньнем да міліцыі, але ня інакш, як праз бліжэйшага начальніка.

14. На пажарах і вучэньнях загады і распараджэньні перадаюцца словамі альбо пры дапамозе ўстаноўленых сыгналаў.

15. На пажарах члены дружны назіраюць, каб ніхто з пабочных асоб не карыстаўся належачымі дружыне прыладамі без дазволу начальніка дружны альбо адпаведнага начальніка атраду.

16. Пасьля сканчэння пажару кожны начальнік атраду робіць пераклічку і аб выніках дакладвае ў той-жа дзень начальніку дружны.

17. Пры дакладным выкананні падпарадкаваным загадаў начальніка, апошні адказвае за вынікі свайго загаду.

У выпадку, калі дружнынік атрымаў ад начальніка загад, які супярэчыць раней атрыманаму ім загаду ад іншага начальніка, ён дакладвае аб гэтым начальніку, які дае апошні загад, і калі гэты начальнік застаецца пры сваім патрабаванні, то дружнынікі абавязан безадкладна і бясспрэчна выканаць яго распараджэнне, прычым адказнасьць за невыкананне першага загаду ускладаецца на начальніка, які даў новае распараджэнне.

18. Члены дружны абавязаны наведваць усе пажары і вучэнні, зьяўляцца па запрашэнні начальніка дружны альбо замяшчаючай яго асобы і удзельнічаць сваёй працай у выкананні тых даручэнняў, якія ім будуць дадзены.

Дружнынікі ўдзельнічаюць таксама ў арганізацыі пажарных сьвят, пастановак і інш., якія праводзяцца на карысьць арганізацыі.

Дружнынікі не павінны ўдаляцца з месца дзеяння дружны без дазволу адпаведнага начальніка (арт. 11, літ. „д“).

19. У выпадку немагчымасці па якой-небудзь прычыне ўдзельнічаць у працы дружны, члены яе павінны у кожным асобным выпадку даць аб гэтым слоўнае альбо пісьмовае тлумачэнне.

20. Дружнынік, які тры разы падрад адсутнічае на пажарах альбо вучэннях без уважлівых прычын, лічыцца выбыўшым са складу дружны. Тлумачэнне аб прычынах неяўкі павінна быць паддана начальніку дружны не пазней як праз 3 дні.

21. Законнымі прычынамі неяўкі лічацца:

а) хвароба дружныніка альбо каго-небудзь з членаў яго сям'і,

б) адлучка з месца пражывання;

в) выкананне такой працы, якая не дазваляе адлучацца ад месца альбо раёну выканання гэтай працы.

22. Пра ўсялякую адлучку з месца пражывання дружнынік абавязан загадзя паведаміць свайму бліжэйшаму начальніку, а апошні дакладвае начальніку дружны.

IV. Дзяжурствы.

23. Для сталага нагляду за магчымымі ўзьнікнуць пажарамі і для сваечасовай падачы дапамогі, асабліва ў начны час, праводзяцца пры пажарным дэпо рэгулярныя дзяжурствы членаў дружны.

Лік дзяжурных вызначаецца начальнікам дружны і зацьвярджаецца праўленьем т-ва альбо адміністрацыяй прадпрыемства па узгадненні з адпаведным органам пажарнай аховы.

24. Дзяжурствы зьяўляюцца абавязковымі для ўсіх членаў дружны. Пры назначэнні на дзяжурства захоўваецца чарговасць, якая ўстанаўліваецца на пэўны перыяд начальнікам дружны.

25. Члены дружины, якія састаяць у чарговым нарадзе на дзяжурства, абавязаны з'явіцца ў вызначаны час у пажарнае дэпо ва ўстаноўленай форме і з снараджэннем.

На дзяжурствах не дапускаюцца шум, беспарадкі, азартныя гульні, ужываньне сьпіртавых напіткаў, а таксама забараняецца дапушчаць пачобных асоб у дзяжурнае памяшканьне.

26. Адзін з дзяжурнага нараду назначаецца па погляду начальніка дружины старшым.

У абавязкі старшага ўваходзіць назіраньне за правільнай і свае-часовай зьменай паставых, праверка іх, а таксама нагляд за захаваньнем парадку ў дэпо.

27. Пры пажарнай трывозе старшы прымае ўсе захады да найхутчэйшага выезду пажарнага абозу і да прыбыцьця начальніка распараджаецца наяўным складам дружины.

28. Пасьля сканчэньня тэрміну дзяжурства, старшы запісвае ў асобную кнігу (журнал дзяжурстваў), усе здарэньні за час дзяжурства.

29. Начальнікі атрадаў дружины і іх памочнікі абавязаны па чарзе наведваць пажарнае дэпо для кантролю за дзяжурствам, прычым аб кожным наведваньні і свае заўвагі яны павінны запісаць у адпаведнай графе журналу дзяжурстваў.

V. Нашэньне формы і карыстаньне пажарным інвэнтаром і снараджэннем.

30. На месцы дзеяньня дружины (пажары, вучэньні, манэўры, дзяжурствы (пажарныя-добраахвотнікі зьяўляюцца ва ўстаноўленай форме, калі апошняя ёсьць.

Нашэньне формы не пры выкананьні службовых абавязкаў па пажарнай справе забараняецца.

Форма выдаецца дружыннікам ад арганізацыі альбо набываецца за свой ўласны кошт.

31. Усе атрымліваемыя рэчы кожны дружыннік павінен трымаць у чыстаце і парадку, а ў выпадку порчы ці згубы па ўласнай віне — аднавіць за свой кошт.

32. Калі тая ці іншая рэч пажарнай формы ці снараджэньня папсавана альбо згублена не па віне дружынніка, ён павінен безадкладна паведаміць аб гэтым бліжэйшаму начальніку, які разам з загадчыкам гаспадаркі прымае захады да аднаўленьня папсаванай ці згубленай рэчы.

33. Дружыннікі, якія карыстаюцца ўласнай формай і маюць уласнае снараджэньне, павінны захоўваць усе правілы нашэньня формы і ня маюць права іх парушаць.

34. Пажарны-добраахвотнік, які выбывае з дружины, павінен зьвярнуць загадчыку гаспадаркі ўсе выдадзеныя яму рэчы і прылады, прычым у выпадку недастачы альбо папсуцы па ўласнай віне, абавязан аплатай кошт напсаваных альбо згубленых рэчаў.

35. Скарыстаньне пажарнага інвэнтару, снараджэньня і прыладаў не па прастаму іх прызначэньню забаронена законам (паст. СПА за 9/V-1921 г.—3.3. 1921 г. № 39, арт. 208)

VI. Меры заахвочвання і дысцыплінарныя спагнанні.

36. За добрую работу ў пажарнай справе і добрае выкананне абавязкаў члены дружны могуць быць узнагароджаны:

- а) падзякаю перад строем,
- б) падзякаю па загаду,
- в) грашовай прэміяй альбо каштоўнай рэччу,
- г) агульнымі ўзнагародамі для пажарных працаўнікоў,
- д) агульна-дзяржаўнымі ўзнагародамі.

Узнагароды, паказаныя пад літарамі „а“ і „б“, выносяцца начальнікам дружны, узнагароды, паказаныя пад літарай „г“, выносяцца агульным сходам ДПТ альбо адміністрацыяй. Узнагароды, паказаныя пад літарамі „г“ і „д“, выдаюцца адпаведнымі органамі па хадайніцтву райвыканкомаў ці гарсаветаў за асабліва выдатныя ўчынкi і заслугі.

Апроч таго, пажарныя-дабраахвотнікі па пастанове агульных сходаў могуць быць прадстаўлены да ўзнагароды ад імя адпаведнага савету ці райвыканкому.

37. За правіннасьці і парушэньне правіл, устаноўленых для дружын, на пажарных-дабраахвотнікаў накладваюцца спагнанні:

- а) папярэджаньне,
- б) вымова па загаду,
- в) выключэньне са складу дружны.

Спагнанні, паказаныя пад літарамі „а“ і „б“, накладваюцца на начальнікам дружны; спагнаньне, паказанае пад літарай „в“, — у адпаведнасьці з нармальным статутам.

38. У выпадку абвінавачваньня таго ці іншага дружынніка ў дапушчэньні ганебнага ўчынку, недапушчальнага для пажарн.-дабраахвотніка, начальнік дружны мае права адхіліць яго ад удзелу ў дружыне да высвятленьня справы.

39. Дзеянні і ўчынкi дружыннікаў, якія цягнуць за сабой меры заахвочваньня ці дысцыплінарныя спагнанні, рэгіструюцца ў асабовай справе дружынніка.

VII. Абавязкі паасобных атрадаў дружны.

а) Атрад тапорнікаў.

40. Атрад тапорнікаў камплектуецца з найбольш здаровых і спрытных членаў дружны.

У абавязкі гэтага атраду ўваходзіць ратаваньне людзей, жывёлы і мэбэлі, разборка і ломка будынкаў і паасобных іх частак для лёкалізацыі пажару.

41. Ломка будынкаў і разборка паасобных частак іх робяцца ня інакш, як па распараджэньні начальніка дружны альбо яго намесьніка. Ломка і разборка дапушчаецца толькі ў тых выпадках, калі гэта мэтазгодна і неабходна для лёкалізацыі пажару.

42. Ламаць дзверы і вокны без патрэбы сурова забараняецца, асабліва па суседству з памяшканьнямі, якія гараць.

Рабіць гэта дапушчаецца толькі пры вялікім наакупленьні дыму альбо ў іншых неабходных выпадках, па распараджэньні начальніка атраду.

43. Тапорнікі, якія з'явіліся на пажар раней сваіх начальнікаў, павінны ў першую чаргу заняцца ратаваннем людзей, а потым маемасць.

Калі высветліцца на пажары, што ў будынку, які гарыць, знаходзяцца людзі, то ўсе намаганні атраду тапорнікаў павінны быць накіраваны на тое, каб выратаваць людзей.

44. Пры ратаванні маемасці тапорнікі павінны захоўваць асцярожнасць у адносіне да вынасімых рэчаў. Вынас рэчаў з будынкаў, якія гараць, адносіцца да абавязкаў тапорнікаў, якія перадаюць выратаваныя рэчы членам атраду ахраніцеляў.

Пры ратаванні маемасці, ў першую чаргу выносяцца больш каштоўныя і лёгкія рэчы, а потым магчыма брацца за цяжкія і вялікія рэчы, пры гэтым ня трэба кідаць рэчы праз вокны з вышыні, а таксама трэба ўхіляцца ад ломкі дзвярэй і вокан.

45. Пры неабходнасці кінуць якую-небудзь цяжкую рэч з вакна альбо страхі, неабходна для папярэджання няшчасных выпадкаў крыкнуць „Сыцеражыся! падае зверху“!

46. У час працы на пажарах тапорнікі павінны працаваць не па аднаму, а разам, захоўваючы неабходную асцярожнасць, каб свае-часова заўважыць і папярэдзіць пагражаючую небяспеку. Тапорнікі павінны быць паведамлены аб наяўнасці гаручых рэчаў і выбухаючых матэрыялаў і прымаць захады да іх удалення з будынкаў і памяшканняў, якія гараць альбо могуць загарэцца.

47. Усе тапорнікі павінны ўмець хутка і надзейна ставіць драбіны і лазіць па іх, ведаць спосабы звальвання комінаў, ускрыцця падлогі, столяў і стрэх. Таксама яны павінны ведаць асаблівасці пажараў у залежнасці ад роду і характару будынкаў.

Тапорнікі павінны асабліва старацца не дапушчаць агонь да лесвічных клетак, дзе з прычыны адсутнасці цэльных столяў і падлогі паміж паверхамі маецца заўсёды цяга паветра.

48. Кожны тапорнік, які ўзяў для карыстання інструмент з абозу, павінен зьвяртацца з ім беражліва. Пасьля сканчэння пажару тапорнікі павінны зьвярнуць на месца ўзятыя імі з абозу прылады, а ў выпадку згубы ці папсавання іх яны павінны заявіць аб гэтым свайму бліжэйшаму начальніку.

б) Атрад трубнікаў.

49. Трубнікі прыводзяць у дзеянне пажарныя машыны, назіраюць за дастаўкай вады да іх, пракладваюць рукавы, наглядаюць за іх спраўнасцю і цэласцю, працуюць з брандспойтамі і, наогул, выконваюць усё тое, што патрабуецца для вадазабеспечання і правільнай работы даручаных атраду машын і прыладаў.

50. Усе члены атраду размяркоўваюцца па машынах, прычым кожны трубнік павінен ведаць нумар машыны, да якоў ён прымацаваны. У выпадку неабходнасці начальнік атраду альбо яго памочнік могуць перакінуць таго ці іншага трубніка ад аднаго нумару да другога.

51. Кожны трубнік павінен добра ведаць пабудову машын і іх работу і спосабы хуткай папраўкі маючыміся пад рукой сродкамі. Трубнікі павінны ўмець хутка і спрытна скачваць і раскачваць рукавы, злучаць гайкі, хутка пры дапамозе ўстаноўленых спосабаў здымаць машыны з ходу і ставіць іх на ход і г. д.

52. Трубнікі павінны наглядаць за тым, каб рукавы ў час работы ня былі папсаваны, г. зн., каб па іх ня ездзілі, не тапталі іх і не кідалі на іх абломкі і гаручыя рэчы. Пасля сканчэння работы на пажары рукавы павінны быць ачышчаны ад гразі, вымыты і добра прасушаны, а потым скачаны і паложаны на месца.

Трубнікі павінны беражліва звяртацца з машынамі і рукавамі, паведамляючы начальніку свайго атраду аб усіх выпадках папсавання ці паломкі.

53. Трубнікі павінны клапаціцца аб забяспечанні машын вадою, знаёміцца папярэдне з мясцовымі вадакрыніцамі. У час пажару некалькі трубнікаў камандыруюцца на месца напаўнешня вадою пажарных бочак у мэтах найхутчэйшай іх дастаўкі на месца прызначэння.

54. У выпадку недахопу вады, альбо калі вадаём недаступны для пад'езду, трубнікі павінны арганізаваць мясцовае насельніцтва для падачы вады вебрамі праз аднарадную альбо двайную шарэнгу.

55. Трубнікі павінны пільна сачыць за сыгналамі ствольшчыкаў і дакладна іх выконваць, павінны сачыць, каб у час працы рукавы былі плотна злучаны і ня мелі крутых загібаў. Трубнікі павінны заўсёды мець пад рукамі зажымы на выпадак разрыву рукавоў.

в) Атрад ахраніцеляў.

56. Члены гэтага атраду ачапляюць месца пажару на адлегласці, якая неабходна для зручнай работы дружны, удаляюць з ачапленай зоны ўсіх пабочных асоб і нікога з пабочных асоб не прапушчаюць у гэтую зону, а у выпадку супраціўлення з боку грамадзян звяртаюцца праз блжэйшага свайго начальніка за садзейнічаннем міліцыі.

57. Члены атраду ахраніцеляў ахоўваюць вынесеную з гаручых будынкаў маемасць, выносяць маемасць з будынкаў, якія знаходзяцца ў небяспечным становішчы і нікога не дапушчаюць да гэтай маемасці, за выключэннем асоб, якія маюць на гэта права. Яны таксама ахоўваюць здадзеныя ім пажарныя прылады і маемасць членаў дружны, наглядаюць за тым, каб ня было покраж, а таксама безкарыснай ломкі будынкаў, асабліва рам, дзвярэй, вокан.

58. Пры адсутнасці атраду санітараў, члены атраду ахраніцеляў павінны клапаціцца аб здароўі пацярпеўшых грамадзян, павінны пераносіць і перавозіць хворых і параненых, даглядаць за імі, праважаць іх дадому альбо да больніцы і пры выкананні сваіх абавязкаў павінны быць уважлівы і аказваць поўнае садзейнічанне пагарэльцам.

59. Член атрада ахраніцеляў, які пастаўлен на пост, не павінен пакідаць яго, пакуль ня будзе зьменены. На пасту забараняецца сядзець, уступаць у гутаркі і г. д.

60. Члены атрада ахраніцеляў павінны сачыць за тым, каб грамадзяне не заграмаджалі дарогі да месца пажару.

VIII. Аддзелы дружны.

61. Дружны, якія састаяць пры пажарных таварыствах, па пастанове Праўлення Таварыства могуць мець свае ячэйкі ў паасобных пунктах раёну дзейнасці Т-ва. Гэтыя часці дружны называюцца аддзелаў і носяць агульную назву дружны.

62. Кожны аддзел дружны падзяляецца на атрады, мае пажарны абоз у залежнасці ад велічыні і важнасці абараняемага раёну.

63. У адносінах абавязкаў службы, дысцыпліны, заахвочванняў і спагнанняў аддзелы падпарадкаваны агульным правілам гэтай інструкцыі.

64. Кожны аддзел абслугоўвае пэўны раён, межы якога вызначаюцца Праўленьем Таварыства; у выпадку неабходнасці, па распаўсюджванні начальніка дружны, аддзел выяжджае за межы свайго раёну.

65. На чале кожнага аддзелу стаіць начальнік, якому падпарадкаван увесь асабовы склад аддзелу. Начальнік нясе адказнасць за цэласць і спраўнасць маемасці аддзелу.

66. Начальнік аддзелу намячаецца начальнікам дружны і зацьвярджаецца Праўленьем Таварыства.

Начальнік аддзелу падпарадкаван начальніку дружны, альбо яго намесніку.

67. Кожны аддзел мае свайго загадчыка гаспадаркі, абавязкі якога вызначаны гэтай інструкцыяй.

68. Пры пажарнай трывозе выяжджае на пажар той аддзел, у раёне якога пачаўся пажар. Астатнія аддзелы ў моўнай гатоўнасці чакаюць вызаву.

Праўленьем Т-ва можа быць устаноўлен іншы парадак выезду аддзелаў дружны.

69. Калі на пажар прыбыла некалькі аддзелаў, то пры адсутнасці начальніка дружны альбо яго намесніка працай усіх дружнынікаў кіруе начальнік аддзелу, ў раёне якога здарыўся пажар, а пры адсутнасці апошняга—першы з прыбыўшых начальнікаў аддзелаў.

70. Пры рабоце на пажары некалькіх аддзелаў, пасля распаўсюджвання аб звароце аддзелаў у свае дэпо, застаецца дзяжурыць на месцы пажару той аддзел, у раёне якога здарыўся пажар.

IX. Абавязкі начальніцкіх і службовых асоб дружны.

а) Начальнік дружны.

71. Начальнік зьяўляецца галоўным аперацыйным кіраўніком дружны, які адказвае за яе дзейнасць і якому падпарадкаваны ўсе начальнікі атрадаў і аддзелаў дружны.

72. На начальніка дружны ўскладаецца:

а) практычная падрыхтоўка дружнынікаў як у галіне папярэджвання, гэтак і тушэння пажару; ён павінен азнаёміць дружнынікаў з устройствам і спосабамі карыстання пажарных прыладаў, для чаго павінен сам вывучаць і ведаць усе маючыяся ў дружыне пажарныя машыны і прылады; ня менш аднаго разу ў месяц павінны праводзіцца гутаркі і каляктыўныя чыткі па пытаннях пажарнай справы;

б) нагляд за выкананнем дружнынікамі ўсіх устаноўленых правілаў, прыцягваючы за іх парушэнні да дысцыплінарнай адказнасці; начальнік павінен сачыць за парадкам на месцы працы дружыны, а на пажарах—не дапушчаць, каб дружнынікі, захапляючыся адвагаю, напрасна ставілі ў небяспеку сваё жыццё і здароўе;

в) адказнасць за ўтрыманне, становішча і баявую гатоўнасць пажарнага абозу і інвэнтару, які знаходзіцца ў распараджэнні дружыны; начальнік назірае за дзейнасцю загадчыка гаспадаркі і дае яму неабходныя паказанні аб папраўцы ці набыцці пажарных прыладаў;

г) вядзенне чарговасці дзяжурстваў, назначэнне старшых па нарадах і нагляд за дакладным выкананнем дзяжурнымі сваіх абавязкаў;

д) кіраўніцтва працаю дружыны на пажарах; аглядзеўшы месца пажару, размяркоўвае абавязкі паміж дружнынікамі, вызначае месцы для устаноўкі пажарных машын і г. д.

73. Начальнік дружыны вызначае час правядзення трывог і вучэнняў, паведамляючы аб гэтым ў неабходных выпадках мясцовым органам улады. Заняткі праводзяцца начальнікамі атрадаў, а начальнік дружыны кіруе іх дзеяннямі.

74. За ўсю дзейнасць дружыны на пажарах нясе адказнасць начальнік яе альбо яго намеснік, а таму ніхто ня мае права адмяніць яго распараджэнняў. У прысутнасці вышэйшага пажарнага кіраўніка начальнік дружыны кіруе апошняю на правах начальніка асобнай пажарнай часткі.

75. На пажарах пры начальніку дружыны знаходзіцца сыгналіст для перадачы распараджэнняў; сыгналіст мае днём чырвоны флажок, а ноччу чырвоны ліхтар, каб усе працуючыя на пажары ведалі месца знаходжання начальніка.

76. Пасля сканчэння пажару альбо вучэння, начальнік дружыны распушчае аддзелы і атрады толькі пасля таго, як адпаведнымі начальнікамі будзе зроблена пераклічка, а ўсе прылады і інструменты будуць паложаны ў абоз на свае месцы.

77. Начальнік вядзе дакладныя сьпісы дружнынікаў і бягучы вучот асабовага складу, а таксама вучот выездаў і работы на пажарах і вучэннях і прадстаўляе адпаведныя звесткі па належнасці.

78. Пэрыядычна начальнік дружыны збірае начальнікаў атрадаў і загадчыка гаспадаркі для абгаварэння наспеўшых пытанняў жыцця і дзейнасці дружыны і аб прынятых рашэннях дакладвае праўленню таварыства альбо адміністрацыі прадпрыемства (гаспадаркі, установы).

79. Начальнік дружыны пажарнага таварыства ў населеных пунктах, дзе адсутнічаюць органы дзяржаўнай пажарнай аховы, мае на-

гляд за пажарнай аховай у раёне дзейнасці дружны, у прыватнасці за пажарнай аховай новага будаўніцтва, культасветных устаноў і г. д., паведамляючы аб усіх парушэннях устаноўленых супроць пажарных правіл і мерапрыемстваў адпаведнаму савету альбо райвыканкому; дружна можа прыняць на сябе нясежны пажарна-каравульнай і паставой службы ў паказаных аб'ектах.

80. У выпадку выезду з месца жыхарства больш чым на дэкаду, начальнік абавязан загадаць па дружыне здаць сваю пасадку памочніку альбо намесніку, перадаўшы яму ўсе сьпісы і кнігі па дружыне.

У выпадку хваробы альбо адсутнасці начальніка дружны, яго замяшчаюць начальніцкія асобы ў наступным парадку: а) памочнік начальніка дружны, б) начальнік атраду тапорнікаў, в) начальнік атраду трубнікаў, г) памочнік начальніка атраду тапорнікаў, д) памочнік начальніка атраду трубнікаў.

б) Начальнік атраду тапорнікаў, ён-жа памочнік начальніка дружны.

81. Начальнік атраду тапорнікаў зьяўляецца бліжэйшым памочнікам начальніка дружны і замяшчае эпошняя ва ўсіх выпадках яго адсутнасці. Назначаецца ён у парадку, які вызначан нармальным статутам, з ліку дружнынікаў, якія знаходзяцца ня менш аднаго году ў атрадзе тапорнікаў.

У дружных, дзе ёсць больш 50 членаў, назначаецца асобны памочнік начальніка дружны.

82. На памочніка начальніка дружны ўскладаецца: зьбіраньне, па магчымасці дакладных, звестак аб пажарах і прычынах іх узнікнення (па ўстаноўленай праграме) і паведамленьне аб іх начальніку дружны: нагляд пад кіраўніцтвам начальніка дружны за пажарнай аховай у раёне дзейнасці дружны, з паведамленьнем аб усіх парушэннях начальніку дружны; на пажарах і вучэннях трымаць сувязь паміж начальнікам дружны і начальнікамі атрадаў і нагляд за дакладным выкананнем дадзеных начальнікам распараджэнняў.

83. На начальніка атраду тапорнікаў, апроч таго, ускладаецца: а) нагляд за спраўнасцю і цэласцю інвэнтару свайго атраду, прыядычны і кожны раз пасля пажару агляд яго, аб выніках чаго ён дакладвае начальніку дружны, б) аучэньне членаў свайго атраду спосабам устаноўкі драбін, карыстання ламавымі і ратунковымі прыладамі, тлумачэньне ім, як разьбіраць розныя стрэхі, вуглы сьцен і іншыя часці будынкаў, азнаямленьне іх з сыгналамі і г. д., в) вядзеньне вучоту асабовага складу свайго атраду, рэгістрацыя прысутнічаючых і адсутнічаючых, пасля кожнага пажару пераклічка свайго атраду, г) кіраваньне працаю тапорнікаў на пажарах і вучэннях, а таксама працаю ствольшчыкаў, якія знаходзяцца ў яго распараджэнні.

84. Начальнік атраду тапорнікаў павінен ведаць устройства і спосабы дзеяння ўсіх пажарных прыладаў, якія маюцца ў абозе дружны.

85. Пасьля прыбыцця на месца пажару начальнік атраду павінен зьяўляцца адразу к начальніку дружыны для атрымання адпаведных распараджэнняў, а пры адсутнасці начальніка кіруе працаю дружыны.

в) Памочнік начальніка атраду тапорнікаў.

86. Памочнік начальніка атраду тапорнікаў намячаецца к назначэнню начальнікам атраду тапорнікаў з найбольш вопытных членаў гэтага атраду, і назначаецца на гэтую пасаду начальнікам дружыны.

87. Памочнік начальніка атраду тапорнікаў замяшчае начальніка атраду тапорнікаў у выпадках яго адсутнасці альбо хваробы.

г) Начальнік атраду трубнікаў.

88. Начальнік атраду трубнікаў назначаецца на ўмовах, якія паказаны ў арт. 81 гэтай інструкцыі, з ліку асоб, знаёмых з механізмам насосаў.

У яго абавязкі ўваходзіць усё, прадугледжанае ў арт. 83 гэтай інструкцыі, прыстасоўна да свайго атраду.

89. Начальнік атраду трубнікаў разьмяркоўвае дружынінікаў свайго атраду па машынах, прычым кожны трубнік павінен ведаць номер машыны, да якой ён прымацаван. У неабходных выпадках начальнік атраду трубнікаў пераводзіць таго ці іншага дружынініка ад аднае машыны да другой, прычым дружынінікі, атрымаўшыя такое распараджэнне, павінны яго бяспрэчна выканаць.

90. Начальнік атраду трубнікаў наглядае за правільнай работай і зьменай качальшчыкаў, за беражлівымі адносінамі да рукавоў і інш. прыладаў, прымае захады да свачасовага падвозу вады і разьмяркоўвае яе па машынах.

91. У неабходных выпадках начальнік атраду трубнікаў прыцягвае грамадзян да качання вады і назірае за правільнай работай і беражлівымі адносінамі да пажарных прыладаў.

92. Начальнік атраду трубнікаў назначе неабходную колькасць ствольшчыкаў з ліку асоб свайго атраду, найбольш вопытных, знаёмых з устройствам машыны.

93. Пры абучэнні дружынінікаў свайго атраду начальнік атраду трубнікаў павінен звярнуць асаблівую ўвагу на разьвіццё практычных навыкаў па хуткай і арганізаванай устаноўцы машын, пракладцы рукавоў і рабоце са стваламі, адначасова знаёміць іх з устройствам машын, з магчымымі недахопамі ў рабоце машын і спосабамі іх знішчэння.

94. Начальнік атраду трубнікаў павінен клапаціцца аб палепшанні ўмоў вадазабеспечання ў раёне дзейнасці дружыны.

д) Памочнік начальніка атраду трубнікаў.

95. Пам. Начальніка атраду трубнікаў назначаецца на ўмовах, якія прадугледжаны арт. 86 гэтай інструкцыі. У выпадку адсутнасці альбо хваробы начальніка атраду трубнікаў, замяшчае яго.

96. Асноўным абвязкам памочніка атраду трубнікаў зьяўляецца забяспечаньне вадой пажарных машын і арганізацыя сваечасовай і бесперапыннай яе дастаўкі на пажар, а таксама правядзеньне мерапрыемстваў па палепшаньні вадазабесьпечаньня ў раёне дзейнасьці дружны.

е) Начальнік атраду ахраніцеляў.

97. Начальнік атраду ахраніцеляў назначаецца у парадку, які паказан ў арт. 81 гэтай інструкцыі, з асоб, якія карыстаюцца аутарытэтам і давер'ем сярод насельніцтва і дружнынікаў.

98. У адносіне асабовага складу свайго атраду на нач. атраду ахраніцеляў ускладаецца тое, што паказана ў арт. 83, літ. літ „в“ і „г“, гэтай інструкцыі.

99. Адрэзу пасыла прыбыцьця на пажар ён накіроўвае некалькі членаў свайго атраду на заняцьце ўсіх уваходаў і выхадаў з загараўшагася памяшканьня, а таксама суседніх, якім пагражае небясьпека, загадвае ім пільна сачыць за ўсімі, хто ўваходзіць, для папярэджваньня крадзяжу, і наглядаць, каб пры вынасе маемасьці зварочваліся з ёю беражліва.

100. Нач. атраду ахраніцеляў арганізуе з членаў атраду цэп і абгараджвае месцы пажару, дапушчаючы да месца пажару толькі тых, хто па закону мае на гэта права.

101. Нач. атраду ахраніцеляў наглядае за тым, каб члены атраду, пастаўленыя для аховы маемасьці, самавольна не пакідалі свайго месца, патрабуе ад членаў свайго атраду, каб яны выконвалі свае абавязкі спакойна, імкнучыся супакоіць пагарэльцаў і суседніх жыхараў, а таксама не уступаць у спрэчкі з міліцыяй, чырвонаармейцамі і публікай і наогул, каб яны зьвярталіся з усімі вежліва, а ў выпадку якіх-небудзь непаразуменьняў мелі справу з сваім начальнікам альбо начальнікам дружны.

102. Начальнік атраду ахраніцеляў, будучы самастойным у межах дзейнасьці свайго атраду, падпарадкаван агульным распараджэньням начальніка дружны.

103. Пэрыядычна, адзін раз у месяц, ён зьбірае членаў свайго атраду для абгаварэньня пытаньняў дзейнасьці атраду і агульных пытаньняў пажарнай справы і аб выніках дакладвае начальніку дружны.

ж) Памочнік начальніка атраду ахраніцеляў.

104. Памочнік нач. атраду ахраніцеляў назначаецца на ўмовах, якія прадугледжаны арт. 86 гэтай інструкцыі, і ў выпадках адсутнасьці начальніка атраду, замяшчае яго.

з) Загадчык гаспадаркі дружны.

105. Загадчык гаспадаркі дружны назначаецца начальнікам дружны і зацьвярджаецца праўленьнем т-ва альбо адміністрацыяй прадпрыемства.

106. Загадчык гаспадаркі можа быць запрошан на найму. Аплата працы загадчыка гаспадаркі можа ўтварацца праўленьнем т-ва з дазволу агульнага сходу т-ва.

107. Загадчык гаспадаркі, пры жаданні пакінуць сваю працу, павінен загадзя, не пазней як за 15 дзён, паведаміць аб гэтым начальніку дружны.

108. На загадчыка гаспадаркі дружны ўскладаецца:

а) нагляд за належным утрыманнем прыладаў, інструментаў і інш. маемасці, якая здадзена яму па апісу;

б) прымаць захады, каб усе рэчы пажарнага снараджэння і абмундзіравання дружны знаходзіліся заўсёды ў спраўнасці ў патрэбнай колькасці;

в) вядзенне інвэнтарных кніг у 2-х экз., заносзячы ў іх приход і ўбыль інвэнтару кожны месяц. Адзін экз. кніг знаходзіцца ў справах дружны, а другі—на руках у загадчыка гаспадаркі.

109. У выпадку няспраўнасці, папсуцыя або згубы прыладаў нач. гаспадаркі безадкладна дакладвае аб гэтым начальніку дружны; папраўку маемасці дружны ён праводзіць папярэдне ўзгодніўшы гэта з начальнікам дружны.

Патрабаванні начальнікаў атрадаў адносна папраўкі прыладаў загадчык гаспадаркі безадкладна дакладвае начальніку дружны і выконвае без чаргі.

110. Загадчык гаспадаркі павінен мець імяны сьпіс усіх дружнынікаў і службовых асоб дружны; пра ўсякую зьмену ў асабовым складзе яму павінны безадкладна паведамляць начальнікі атрадаў.

111. Належачыя дружыне рэчы пажарнага снараджэння і абмундзіравання загадчык гаспадаркі выдае дружнынікам пад расьпіску; прымаючы рэчы назад, ён зьвяртае расьпіску і на карэнчыку робіць адзнаку аб атрыманні.

Калі на працягу 3-х дзён пасля выхаду альбо звальнення дружныніка лічачыся за ім рэчы ня будуць здадзены загадчыку гаспадаркі, апошні дакладвае аб гэтым начальніку дружны, які прымае захады праз праўленьне т-ва альбо адміністрацыю прадпрыемства да атрымання рэчаў альбо спагнаньня іх кошту.

112. Набыццё прыладаў і рознай маемасці і заказы на іх робяцца загадчыкам гаспадаркі сумесна з начальнікам дружны, паводле зацверджанага каштарысу.

Прыём заказаных рэчаў, а таксама рэчаў з рамонту праводзіцца пры ўдзеле начальніка дружны і спецыяльнае асобы, якая назначаецца праўленьнем т-ва альбо адміністрацыяй прадпрыемства. Праўленьне т-ва альбо адміністрацыя прадпрыемства могуць устанавіць ншы парадак прыёму і набыцця маемасці.

113. Усякая рэч, якая ўноў паступае ў інвэнтар дружыны, памячаецца загадчыкам гаспадаркі адпаведнаю адзнакай.

114. У распараджэнне загадчыка гаспадаркі прадстаўляецца пэўны крэдыт у патрэбным разьмеры на дробныя і тэрміновыя выдаткі. Пасьля выдаткаваньня авансу загадчык гаспадаркі кожны раз прадстаўляе праўленьню т-ва альбо адміністрацыі прадпрыемства справаздачу з адпаведнымі дакумэнтамі і ў выпадку патрэбы просіць дазволу на новы крэдыт.

115. Загадчык гаспадаркі, будучы самастойным у межах сваіх праў і абавязкаў, падпарадкаван агульным распараджэньням і паказаньням начальніка дружыны.

116. На пажарах загадчык гаспадаркі клапаціцца аб цэласьці і беражлівасьці ў адносінах да пажарных прыладаў і інструментаў, якія пасьля пажару ён прымае ад кожнага начальніка атраду і робіць адзнакі аб маючыхся недахопах і папсаваньнях, пры гэтым сочыць за тым, каб у машынах і рукавах не заставалася вада, каб яны належным чынам прасушваліся.

117. Па узгадненьні з начальнікам дружыны загадчыку гаспадаркі даецца права ўтвараць іспыт прыгоднасьці пажарных прыладаў, аб выніках чаго ён дакладвае начальніку дружыны.

118. У буйных пажарных дружынах можа быць устаноўлена пасада памочніка загадчыка гаспадаркі, які намячаецца загадчыкам гаспадаркі дружыны і зацвярджаецца праўленьнем т-ва альбо адміністрацыі прадпрыемства па прадстаўленьні начальніка дружыны.

Памочнік замяшчае загадчыка гаспадаркі ва ўсіх выпадках яго адсутнасьці.

і) Мэдычны пэрсанал.

119. Мэдпрацаўнікі, якія састаяць членамі т-ва альбо дружыны, прымаюць на сябе абавязкі па падачы першай дапамогі пацярпеўшым на пажарах дружыннікам і пагарэльцам, а таксама лечаць бясплатна дружыннікаў, якія пацярпелі пры выкананьні службовых абавязкаў па пажарнай справе.

120. Мэдпрацаўнік арганізуе ў дапамогу сабе групу санітараў, якая састаіць пры дружыне, і рыхтуе членаў гэтай групы шляхам адпаведнага інструктажу, таксама арганізуе аптэчкі і клапаціцца аб свачасовым папаўненьні іх мэдыкамэнтамі.

121. На месцы пажара мэдпрацаўнік знаходзіцца у вызначаным пункце, які адзначаецца днём белым флагом з чырвоным крыжам, а ноччу — белым ліхтаром з чырвоным крыжам. Санітары маюць наркаўную павязку белага колеру з чырвоным крыжам.

122. Пэрыядычна (па магчымасьці штомесяц), а у патрэбных выпадках безадкладна, мэдпрацаўнік прадстаўляе начальніку дружыны альбо праўленьню т-ва кароткую справаздачу аб аказанай ім мэдыч-

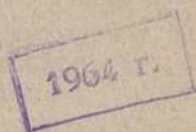

най дапамозе, аб ліку хворых і выздараўеўшых, дружнынікаў, якія пацярпелі пры выкананні службовых абавязкаў і дружыне.

123. У выпадку неабходнасці праца мэдпэрсаналу можа аплачвацца з сродкаў таварыства. Разьмер гэтай аплаты ўстанаўляецца праўленьем т-ва і зацьвярджаецца агульным сходам членаў таварыства.

Начальнік Кіраўніцтва Пажарнай Аховы Народнага
Камісарыята Камунальнай Гаспадаркі БССР Берасьневіч.

5 сьнежня 1931 г.
№ 31.

П а п р а ў к і.

У інструкцыі НК Камунальнай Гаспадаркі БССР „Пра парадк правядзеньня работ на інвэнтарызацыі маемасьні мясцовых саветаў“ (Бюл. СНК БССР 1931 г., № 15, паст. 75) заўважны памылкі, якія трэба выправіць паводле наступнага:

1. Стар. 4, першы радок, трэба: „Б. Інвэнтарныя справы“.
2. Стар. 5, першы радок, трэба: „15. Калі выявіцца...“ і г. д.
3. Стар. 5, у § 17, трэба: „...апэрацыйныя часткі...“.
4. Стар. 9, у § 48, трэба: „...у маштабе 1: 5000...“.
5. Стар. 9, у § 50, трэба: „50. Будынкі разьбіваюцца на 5 клясаў...“.
6. Стар. 10, у радку 10 зьверху, трэба: „...леншым абрабленьнем...“.
7. Стар. 13, першы радок, пад табліцаю, у лічбах, трэба: „... $(10 \times 7,5 + 15 \times 19,6 + \dots)$ “.
8. Стар. 15, у другім абзацы, формулу трэба чытаць:

$$E = H \cdot \frac{A}{D} \times \frac{A + D}{2D}$$

9. Стар. 22, у § 112, трэба: „... па форме № 30*...“.
10. Стар. 23, у § 121, п. „д“, трэба: „...ад 1,6 проц.—1,9 проц. для драўляных...“.
11. У § 124, п. „б“ трэба: „...дабудова пабудовы;“.

70000003943387

Адказны Рэдактар І. Фрыдман.